



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimizde yurttaşların günlük yaşamlarında ve ulaşım güvenliğinde kritik öneme sahip iki farklı karayolu güzergâhına ilişkin yerel basına da yansıyan haberler, mevcut yol altyapı koşullarının sürücü ve ulaşım güvenliğini tehlikeye attığını ortaya koymuştur. Birinci güzergâh olan Çukurca – Hakkâri Karayolu'nun 15. kilometresinde bulunan Kunebiz Kar Tüneli mevkiinde, yoğun yağışların ardından tünel tabanında oluşan çukurların sürücülerin kontrolünü zorlaştırdığı ve ağır tonajlı araç geçişleriyle birlikte yol yüzeyinin daha da bozulduğu belirtilmektedir. Tünelde söz konusu çukurlar nedeniyle lastik patlamaları ve kontrol kaybı gibi olayların yaşandığı ve bu alanın sürücüler için güvenlik riski oluşturduğu ifade edilmektedir. Bu durum, karayolunun söz konusu kesiminde yol güvenliği standartlarını tehdit etmektedir.

İkinci güzergâh olan Hakkâri Merkez – Durankaya Karayolu üzerinde ise, özellikle Gürbüz Mahallesi ile Pınarbaşı Mahallesi arasındaki grup yolunda, etkili kış koşullarıyla birlikte zeminde açılma ve kayma oluştuğu, asfalt ve yol gövdesi deformasyonlarının ulaşım engel teşkil ettiği yerel kaynaklarda belirtilmektedir. Bu yol, Durankaya beldesi ile bölgedeki köylerin ulaşımını sağladığı için yurttaşların günlük erişiminin güvenliğini yakından ilgilendirmektedir.

Hakkâri ilimizde coğrafi ve iklimsel koşulların da etkisiyle trafik kazalarının sıklıkla yaşandığı, bu kazaların önemli bir bölümünün altyapı yetersizlikleri, bakım-onarım eksiklikleri ve riskli yol kesimlerine ilişkin önleyici tedbirlerin yetersizliğinden kaynaklandığı bilinmektedir. Ulaşım altyapısındaki yapısal sorunlar, yalnızca bireysel sürüş güvenliğini değil; sağlık, eğitim ve kamu hizmetlerine erişim hakkını da doğrudan etkilemekte, yurttaşlar açısından sürekli bir mağduriyet üretmektedir.

Karayolu güvenliği, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde devletin anayasal yükümlülükleri arasında yer alan güvenli ulaşım hizmetinin sağlanması sorumluluğunun ayrılmaz bir parçasıdır. Yapısal bozulma ve riskli yol kesimlerinin bilimsel yöntemler ve mühendislik ilkeleri çerçevesinde etkin bakım-onarımı; düzenli izleme, denetim ve erken müdahale mekanizmalarıyla yönetilmesi kamu hizmetinin sürekliliği ve eşitliği ilkeleri bakımından zorunludur.

Bu kapsamda, söz konusu yol ve tünel sorunlarının, Hakkâri'de artan trafik güvenliği riskleriyle birlikte değerlendirilerek, yurttaşların güvenli ulaşım hakkının korunması amacıyla ilgili Bakanlıklarca kapsamlı ve çözüm odaklı girişimlerin ivedilikle hayata geçirilmesi gerekmektedir. Mevcut duruma ilişkin teknik tespitlerin, yatırım ve iyileştirme planlarının ve kurumsal koordinasyon süreçlerinin açık biçimde ortaya konulması ve bu doğrultuda ilgili bakanlıkların gecikmeden somut adımlar atması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kunebiz Kar Tüneli (Çukurca – Hakkâri Karayolu, km 15) mevkiinde olduğu belirtilen yüzey bozulmaları ve çukurlaşmalara ilişkin Bakanlığınızca yapılmış teknik inceleme, jeoteknik analiz ve risk değerlendirme çalışmaları mevcut mudur? Bu çalışmaların sonuçlarına rağmen söz konusu sorunların devam etmesinin gerekçesi nedir?
2. Tünel içi yüzey bozulmalarını gidermek amacıyla hazırlanan kısa, orta ve uzun vadeli bakım-onarım ve mühendislik iyileştirme planlarının bugüne kadar hangi bölümü uygulanmıştır? Planlanan çalışmaların gecikmesine neden olan idari veya teknik engeller var mıdır?
3. Kunebiz Kar Tüneli ile tünele giriş ve çıkışa yakın yol kesimleri için kurulması öngörülen izleme ve bakım denetim sistemleri fiilen işletilmekte midir? Bu sistemlerin etkinliği nasıl denetlenmektedir?
4. Hakkâri Merkez – Durankaya Karayolu'nun Gürbüz Mahallesi – Pınarbaşı Mahallesi arasındaki kesimde meydana gelen yol gövdesi açılmaları ve zemin kaymalarının yapım tekniği, malzeme kalitesi veya yüklenici uygulamalarıyla ilişkisine dair bir inceleme yapılmış mıdır?
5. Söz konusu yol kesiminde daha önce gerçekleştirilen yapım ve bakım çalışmalarına ayrılan kamu kaynaklarının kullanımına ilişkin idari veya teknik denetim yapılmış mıdır? Usulsüzlük veya standart dışı uygulama tespit edilmiş midir?
6. Hakkâri il genelinde benzer yol gövdesi açılması, zemin kayması veya ciddi yüzey bozulması yaşanan kaç karayolu ve grup yolu bulunmaktadır? Bu yolların listesi ve risk sınıflandırması nedir?
7. Son beş yıl içinde Hakkâri ilindeki söz konusu riskli yol kesimlerinde meydana gelen trafik kazası, yaralanma ve can kaybı sayısı kaçtır? Bu kazaların altyapı koşullarıyla ilişkisine dair Bakanlığınızca yapılmış bir analiz bulunmakta mıdır?
8. Her iki güzergâhta ve Hakkâri genelinde ağır vasıta trafiğinin yol altyapısı üzerindeki etkilerine ilişkin kapsamlı bir etki değerlendirme çalışması yapılmış mıdır? Bu doğrultuda neden kalıcı bir çözüm planı hayata geçirilmemiştir?
9. Hakkâri ilindeki riskli karayolu ve tünel kesimlerine yönelik bakım-onarım ve yatırım faaliyetleri için son beş yılda ayrılan bütçe tutarı nedir? Bu kaynakların kullanımına ilişkin performans ve sonuç değerlendirmesi yapılmış mıdır?
10. Hakkâri'de tekrarlayan altyapı sorunlarının önlenmesi ve kamu kaynaklarının etkin, şeffaf ve hesap verebilir biçimde kullanılması amacıyla Bakanlığınız tarafından hangi yapısal önlemler alınmaktadır?